

2013/2014 blev et dramatisk år i Kystlagets historie. Vi havde en stærk storm den 28. oktober, som heldigvis var en hurtigløber. Den stærke storm Bodil den 5. - 6. december raserede vores kyst, muren og vejen i Rågeleje. En del huse fik ødelagt dele af deres tage og flere fik deres kældre fyldt med vand og fik ødelagt en masse ting. Der var skader på lamper, vinduer og andre husdele. Vi kender til eksempler på vores strækning, hvor skaderne løb op over 1/4 mio kr. for et enkelt hus.. Havet steg til 1,81 m over dagligt niveau. Bølgerne ramte muren og blev blæst 30-40 meter op på og over husene i 1. og 2. række. På vores hjemmeside findes fotos, links til videoer, som dokumenterer stormens rasen. Her ser man bla. at Strandvejen blev forvandlet til en flod, som skyllede tonsvis af materiale i havet. Flere huse ved hullet i muren var i fare for endnu større skader, hvis stormen havde været længere.

Der var omfattende skader på Nordkysten for over 50 mio kr. og i øvrigt i det meste af Danmark.

I beretningen kommer vi nærmere ind på denne storms konsekvenser.

### **Overordnet**

Situationen på vores strækning er meget kritisk. I sidste års beretning kaldte vi den alvorlig, men det ord dækker ikke mere.

Der er ikke noget der kan stoppe bølgenes kraft, inden de rammer muren, så snart vinden er over 13-14 m. i sekundet.

De to revler vi har haft for bare 5 år siden er væk. Der findes enkelte korte rester af dem på en del af vores strækning. Der opbygges ikke mere som tidligere nye revler i sommerperioden. Revler og en flad profil under vandet er normalt det der skal til for at stoppe bølgenes kraft.

Kystdirektoratet har igen i denne sommer foretaget en opmåling af kystprofilen 4 steder på kysten – bl.a. i Rågeleje. Vi afventer data, men kan se at kystprofilen er blevet endnu mere stejl og at sandunderskuddet er endnu større end nogensinde.

Kysten er smal og stort set uden sand og fyldt med sten.

Det er ikke mere særlig attraktivt at have hus i Rågeleje, hvis det er strand med sand man kommer efter.

Kommunen har brugt omkring 5 mio på at reparere vej og mur mm. Vejen skal graves op i efteråret for at forny afvandingssystemet, som er smadret. Det bliver nok desværre ikke sidste gang at muren falder sammen. Vi har flere gange i de sidste 6 år gjort kommunen opmærksom på, at muren vil falde sammen ved stærk kuling el. storm. Den mangler stadig reparation af fundamentet. Muren er slet ikke konstrueret til at kunne stå for et pres som i december. Den har intet med kystsikring at gøre. Den er aldrig bygget som kystsikring.

### **Samarbejdet med kommunen**

Det er netop muren, som jeg er nødt til at komme ind på først.

Den 6.11. 2013 – altså før decemberstormen - fik vi i laget et usædvanligt brev fra kommunen. Man anmodede om et møde om sikring af muren. I brevet brugte man flg. formulering:

”Kommunen er klar over, at laget ikke mener at muren er en del af lagets kystsikringsanlæg. Kommunen er helt klart af den modsatte opfattelse”.

Denne formulering gjorde os i bestyrelsen mildt sagt meget vrede og forundrede. Det er simpelthen ganske uantageligt, at en embedsmand i kommunen udfærdiger et sådant brev uden politisk opbakning, endsige politiske beslutninger og forsøger at påligne en gruppe borgere en vejsskat. Vi var nærmest rystede. Vi skrev straks til kommunen:

Uddrag af mail:

" I forlængelse af mail af 6. november skal jeg på kystlagets vegne gentage:

Vi agter ikke at deltage i møder, hvor der skal drøftes ejerskabet af betonmuren. Den nævnte betonmur har kystlaget ikke nogen andel i. Vi deltager derfor ikke før kommunen erkender, at betonmuren er et 100 % kommunalt anliggende.

Der henvises i den modtagne mail af 12.11 til et referat, som er vedlagt. Referatet er tilsyneladende et sagsbehandlingsforklæde og findes ikke i bilaget. Vi har imidlertid gennemlæst referatet af TU 2.10. 2013 på kommunens hjemmeside. Af dette referat kan det ikke læses, at kommunen mener, at betonmuren er vort ansvar. Vi undrer os derfor over, at man i administrationen fremfører en påstand om, at Gribskov Kommune er af den klare opfattelse, at betonmuren er en del af lagets kystsikringsanlæg. Det er temmelig uhørt, at administrationen på egen hånd træffer politiske beslutninger, uden at have et mandat til det. Vi ser det som er forsøg på en skatteudskrivning, som vi givet fald vil føre til domstolene og pt. overvejer at henvise til Folketingets Ombudsmand.

Vi er ikke sikre på, at medlemmer af TU kender til administrationens forsøg på et, i sidste ende, skattemæssigt overgreb af denne type.

Vi har opfordret kommunen til at drøfte kystsikring mange gange.

Vi har som tidligere skrevet til kommunen (den 26.2. 2008) og opfordret kommunen til at få repareret muren. Vi skrev til kommunen nogle få dage efter, at de første skader var sket på muren i vinteren 2007/08. Kommunen har intet gjort for at reducere skaderne, som nu er mere omfattende. Den forsømmelighed vil vi naturligvis ikke som borgere gøres ansvarlige for, bortset fra at kommunens manglende reaktion kun har medført mere omfattende skader, som i sidste ende er en udgift på kommunens budget for skatteborgerne.

Rågeleje Kystsikringslag Vest har i dette efterår skrevet til kommunen, at kystsikringen i Gribskov kommune ikke kan løses af små kystlag alene. Det er ikke noget vi har fundet på. Alle eksperter har samme opfattelse. Kystdirektoratet har samme opfattelse. Vi har foreslået at man nedlægger de små kystlag og fastlægger et større kystlag. Kystdirektoratet har i sin kontakt med kommunen opfordret den til at få sat et helhedspræget kystsikringsprojekt i gang. For nogle år siden strandede et stort anlagt forsøg på at lave et stort projekt på en tåbeligt anlagt afstemning.

Der er ansatte i kommunen, som arbejder med et havnesandsprojekt. I den forbindelse var der en studietur til Nordfyn i oktober i år for at se på, hvordan en løsning kan udformes ved hjælp af sandfodring. Vort kystlagt deltog også i denne tur.

En række kystlag har etableret foreningen "Kystbeskyttelse Gribskov" (KG) for at komme videre i et samarbejde med kommunen med en mindre løsning startende med et demoprojekt, hvor havnesandet kan indgå og hvor kommunen må påtage sig udgifter til kystsikring.

Vi skal derfor endnu en gang opfordre til at invitere KG til et planlægningsmøde, hvor vi naturligvis deltager, og hvor vi kan få startet et demoprojekt hurtigst muligt. Det er i dette projekt, at vi kan få etableret en kystsikring, som både kan sikre kysten i Rågeleje og andre meget hårdt udsatte områder vest for Rågeleje og som sideeffekt medvirke til at sikre kommunens betonmur og vejen gennem Rågeleje. Det er på høje tid at projektet indledes inden betonmur og vej bliver skyllet væk i en nordvestlig storm.

Der er således intet grundlag for at drøfte kystsikring på vores korte strækning alene med os. Det må ske i en sammenhæng med et større perspektiv".

Dette blev skrevet nogle få dage før muren brød sammen.

Kort efter jul, den 9. januar mødtes vi med kommunens teknikere og vores to tidligere kommunale repræsentanter, som vi havde haft fat i og som stillede sig uforstående over for kommunens henvendelse til os. Vi havde inden mødet haft drøftelser med juridisk ekspertise, som mente, at vi ville have en god sag i givet fald.

Vi har på hjemmesiden lagt referatet fra mødet, samt vores skriftlige indlæg til kommunen. På mødet blev ejerskabet til muren ikke taget op, hvilket jo straks havde betydet, at vi som bestyrelse ville udvandre fra mødet.

Kommune ønskede på mødet, at vi både på kort og lang sigt gjorde noget. Vi måtte desværre sige, at det med kort sigt havde kommune forspildt og ellers havde haft gode chancer for at gøre noget ved, da vi allerede i februar 2008 havde bedt om at der skete noget. Kommunen erkendte på mødet at vejen er deres ansvar. Vi understregede endnu en gang, at en løsning på problemerne ikke kan findes med et lille lag som vores og henviste til det demoprojekt, som vi er en del af sammen med Kystbeskyt Gribskov.

Kystbeskyttelsen af vores lille strækning kan KUN ses som en del af et større projekt. Vi kan intet lave selv. Grundlaget for at have et så lille kystlag som vores, såvel som andre små kystlag, er skyllet bort med alt det sand vi mangler. Vi er lidt af en anakronisme.

### **Kystbeskyt Gribskov**

Vi har deltaget i mange møder i det sidste år i vores fine samarbejde med den forening, som vi er medstiftere af. Den består oprindeligt af stifterne: Rågeleje og Udsholt Grundejerlav, Klitgårdens grundejerforening og vores kystlag, men flere er kommet til.

Foreningen har til formål at fremme alle former for bæredygtig og hensynstagende kystbeskyttelse samt bidrage ved rekreativ, miljømæssig og naturmæssig bevarelse og udvikling af strande, kyster og kystnært opland samt adgangsforhold til strandene i kommunen.

Det er i dette regi, at vi har forsøgt at rykke og vi har meget glæde af, at det er nogle ildsjæle, som deltager i arbejdet.

Sidste år arbejdede vi med det projekt, som hedder: Havnesand til kyst. Dette er stillet på hold indtil videre.

Vi har udarbejdet et særdeles grundigt og omfattende projekt, som vi har afleveret til kommunen.

Carl Nielsen og formanden (Ole) havde i vinter et møde med den nye borgmester, som umiddelbart stillede sig positiv, men samtidig sagde, at det ikke kan realiseres, da kommunen ikke har resurser til at gennemføre det med os, da resurserne skal bruges på det fælles kommunale projekt, som I sikkert alle har hørt om. Vi har ikke opgivet vores projekt og mener, at det kan gennemføres hurtigere end et muligt stort projekt, som har en 3-4 årig horisont. Vi mener ikke det kan vente så længe og at nye skader kan blive meget kostbare.

### **Det kommunale projekt**

Der er nu pga. Bodil startet et kommunalt projekt mellem Halsnæs, Gribskov og Helsingør kommuner.

I den forbindelse er vi i Kystbeskyt Gribskov inviteret til et møde den 27. august med formændene for de 3 kommuners tekniske udvalg.

Den 30. august er vi igen inviteret i regi af Samvirket for kyst- og digelag i Nordsjælland til møde med politikerne.

Vi venter os mest af mødet den 27, da Samvirket er styret af mænd med sten og helst kun med sten, som man vil blive ved med at hælde i vandet i håb om at stoppe skaderne. Vi venter os ikke

noget af dette samarbejde og bliver måske nødt til at overveje om det nytter at være med i en forening, som er helt forstenet i bogstavelig forstand.

### **Fremtiden**

I Kystbeskyt Gribskov er vi alle enige om, at små lag intet kan gøre.

Det vi arbejder med nu, er at komme med indlæg til det politiske og administrative niveau ift. det kommunale projekt.

Vi arbejder med:

- organisation
- finansiering
- faser
- tidsplanlægning

Vi er klar over, at vi skal adskille diskussionen om sten el. sand. Ellers vil det store projekt kuldsejle og få for stor modstand.

Vi ser det sådan, at nogle lag har faste anlæg, som de bliver ved med at vedligeholde. Det er fortsat deres egen finansiering.

Sandfordring går over længere strækninger. Vi arbejder med 4 sandfodringskredsløb, hvor strækningen fra Tisvilde og hen til os er det ene kredsløb. På denne strækning skal der sandfodres meget.

Kommunerne må finde en model for finansiering, hvor vi kommer til at acceptere en vis form for medfinansiering. Men spredes finansieringen på mange bliver det ikke store beløb. Vi vil sige til de tekniske udvalg at det er nu, at de må finde de løsninger.

Det er nødvendigt at se i øjnene, at hverken model sten el. model sand vil virke alene. Der skal findes en middelvej.

Vi vil også slå på de økonomiske fordele for mange interessenter. Hollandske, engelske og danske erfaringer i de sidste 20 år dokumenterer, at sandfordring virker.

Vi går ind for en faseopdeling af projektet og vil stadig gerne gå i spidsen med vort projekt.

Vi vil komme med et eksempel for Gribskov kommune, så økonomien kan forstås på det politiske niveau. Vi vil komme med konkrete tal for den strækning vi vælger – for vort sandkredsløb.

Vi vil slå på de økonomiske fordele, som kan blive store for kommunerne. Sandfodring har i både Holland og England vist sig at være yderst rentable projekter for både turisme, erhvervsliv og kystkommuner.

Hvad sker der nu med dette projekt?

I september mødes alle 3 byråd til en konference.

I oktober skal der træffes beslutning om projektets videreførelse i de 3 kommuner.

Vil I sætte jer grundigt ind i alt dette, især de faglige perspektiver - så læs videre på [www.kystsikring.nu](http://www.kystsikring.nu) el. [Kystbeskytgribskov.nu](http://Kystbeskytgribskov.nu)

Her er der links til andre aktiviteter vi har været med i:

Januar 22. 2014 - Konference om Nordkysten i Helsingør arrangeret af Dansk Naturfredningsforening

Februar 2. 2014 – [Perspektivmøde for Nordkysten](#) – en række ekspertindlæg – konference vi var med til at arrangere i regi af Kystbeskyt Gribskov. Alle ekspertindlæg blev videooptaget, redigeret af Pii og lagt ud. Det er nogle meget interessante indlæg.

Henrik fra bestyrelsen deltog i foråret i en kommunalt arrangeret studietur til Nordfyn for at lære af deres positive erfaringer med sandfodring.

Vi er af den opfattelse, både i vores egen bestyrelse og i Kystbeskyt Gribskov, at der aldrig tidligere har været så stor forståelse for nødvendigheden af, at der skal handles. Vi håber, at de 3 kommuner kan magte opgaven, men er langt fra overbevist om det. Der er stadig alt for mange politikere i byrådene, som fedtspiller og ikke forstår, at de har ansvaret for at der sker noget.

Med dette overgives beretningen til generalforsamlingens drøftelse.